МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.06.2021 р. м. Київ № 703

Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 075 Маркетинг освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр»

На виконання статті 8 Закону України «Про фахову передвищу освіту», пункту 4.3 Положення про Науково-методичну раду Міністерства освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 вересня 2015 року № 922 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 05 січня 2021 року № 18) з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13 липня 2020 року № 918,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт фахової передвищої освіти зі спеціальності 075 Маркетинг галузі знань 07 Управління та адміністрування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Вітренка А.

Міністр Сергій ШКАРЛЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

07.07.2021 р. м. Київ № 781

Про внесення змін до деяких наказів
Міністерства освіти і науки України

Відповідно до пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами),та у зв'язку з допущеною технічною помилкою

НАКАЗУЮ:

1. Унести зміни до наказів Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 051 Економіка освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 22 червня 2021 року № 699, «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 22 червня 2021 року № 698, «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 22 червня 2021 року № 700, «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 22 червня 2021 року № 697, «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 075 Маркетинг освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 22 червня 2021 року № 703, «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» від 22 червня 2021 року № 704, такі зміни:

«2. Установити, що стандарт фахової передвищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.».

2. Департаменту забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій (Єрко І.) зробити відмітку у справи архіву.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Вітренка А.

Міністр Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
від 22.06.2021 р. № 703

СТАНДАРТ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ: фаховий молодший бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 07 Управління та адміністрування

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 075 Маркетинг

Видання офіційне
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2021

1. Преамбула

Стандарт фахової передвищої освіти: освітньо-професійний ступінь − фаховий молодший бакалавр, галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 075 Маркетинг.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 22.06.2021 р. № 703.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 075 Маркетинг Науково-методичної комісії з бізнесу, управління, соціальної роботи та сервісу (НМК 3) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:
Трішкіна Ніна Іванівна, голова підкомісії, кандидат економічних наук, доцент, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж Київського національного торговельно-економічного університету»;
Бухта Світлана Володимирівна, заступник голови підкомісії, кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту;
Хлєбнікова Наталія Борисівна, секретар підкомісії, кандидат технічних наук, спеціаліст вищої категорії, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Черкаського державного бізнес-коледжу;
Богач Юлія Віталіївна, спеціаліст вищої категорії, викладач Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеської національної академії харчових технологій»;
Воронкова Юлія Володимирівна, спеціаліст вищої категорії, завідувач економічного відділення Відокремленого структурного підрозділу «Одеський технічний фаховий коледж Одеської національної академії харчових технологій»;
Жара Алла Богданівна, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, викладач Борщівського агротехнічного коледжу;
Яшина Ірина Михайлівна, кандидат економічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач Херсонського кооперативного економіко-правового фахового коледжу.

Куратори Науково-методичної комісії з бізнесу, управління, соціальної роботи та сервісу (НМК 3) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:
Войнаш Лідія Герасимівна, член сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, кандидат економічних наук, директорка Департаменту кадрової політики, освіти і науки Укркоопспілки, директорка Навчально-методичного центру «Укоопосвіта»;

Макарук Ігор Валентинович, заступник координатора сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, заступник директора з навчальної роботи Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Методичну експертизу проводили:
Хоменко Микола Павлович, заступник директора Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти», кандидат педагогічних наук, голова експертної групи з організації проведення методичної експертизи проєктів стандартів фахової передвищої освіти;
Дудус Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, завідувач кабінету Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»;
Синявська Ніна Іванівна, методист Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти».

Фахову експертизу проводили:
Ромат Євгеній Вікторович, доктор наук з державного управління, академік Академії економічних наук України, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
Голяк Сергій Анатолійович, менеджер-маркетолог відділу маркетингу торговельного центру «Епіцентр» м. Хмельницький;
Мулярчук Василь Миколайович, кандидат економічних наук, доцент, директор Тернопільського кооперативного фахового коледжу, фахівець в області міжнародного менеджменту та маркетингу.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні Науково-методичної комісії з бізнесу, управління, соціальної роботи та сервісу (НМК 3) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 09.04.2021 №2).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 23.02.2021 №5).

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 075 Маркетинг Науково-методичної комісії з бізнесу, управління, соціальної роботи та сервісу (НМК 3) сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол від 06.04.2021 №4).

2. Загальна характеристика

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Форми здобуття освіти	1) інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева); 2) індивідуальна (екстернатна, на робочому місці (на виробництві); 3) дуальна
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з маркетингу
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Освітньо-професійний ступінь − Фаховий молодший бакалавр Спеціальність − Маркетинг Спеціалізація − (зазначити назву спеціалізації за наявності) Освітньо-професійна програма (зазначити назву)
Опис предметної області	***Об'єкт вивчення та/або діяльності***: маркетингова діяльність як форма взаємодії суб'єктів ринкових відносин для задоволення їх економічних та соціальних інтересів. ***Цілі навчання***: підготовка фахівців, здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми з маркетингової діяльності. ***Теоретичний зміст предметної області***: суть маркетингу як сучасної концепції управління бізнесом; понятійно-категорійний апарат, принципи, функції, концепції маркетингу та їх історичні передумови; специфіка діяльності ринкових суб'єктів у різних сферах та на різних типах ринків; зміст маркетингової діяльності. ***Методи, методики та технології***: загальнонаукові та спеціальні методи, професійні методики та технології, необхідні для забезпечення ефективної маркетингової діяльності. ***Інструменти та обладнання***: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи і програмні продукти, необхідні для прийняття та імплементації маркетингових управлінських рішень.

Академічні права випускників	Здобуття освіти за: початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти; першим (бакалаврський) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, у тому числі післядипломної освіти
Працевлаштування випускників	

3. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття ступеня фахової передвищої освіти

Фахова передвища освіта може здобуватися на основі базової середньої освіти, повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти), професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти.

Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) становить 120 кредитів ЄКТС.

На основі базової середньої освіти здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки. Освітня програма профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності, інтегрується з освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра.

Мінімум 50 % обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на досягнення результатів навчання за спеціальністю, визначених Стандартом фахової передвищої освіти.

Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти визначається закладом фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання. Обсяг такої програми становить не менше 50 % загального обсягу освітньо-професійної програми на основі профільної середньої освіти.

4. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингу або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів економічних наук, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність

	його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК. 4 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 8. Здатність працювати в команді.
Спеціальні компетентності	СК 1. Здатність системно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу. СК 2. Здатність виявляти вплив чинників маркетингового середовища на результати господарської діяльності ринкових суб’єктів. СК 3. Брати участь у плануванні маркетингової діяльності ринкового суб’єкта. СК 4. Здатність провадити маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв’язків між її складовими. СК 5. Брати участь у розробленні маркетингового забезпечення розвитку бізнесу в умовах певної невизначеності. СК 6. Брати участь у проведенні досліджень у різних сферах маркетингової діяльності. СК 7. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми й інструменти маркетингу. СК 8. Здатність використовувати інструментарій маркетингу у професійній діяльності. СК 9. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи під час ухвалення конкретних маркетингових рішень. СК 10. Здатність обґрунтовувати і презентувати результати досліджень у сфері маркетингу

5. Нормативний зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН 1. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи провадження маркетингової діяльності. РН 2. Володіти державною та іноземною мовами у професійному середовищі. РН 3. Аналізувати ринкові явища та процеси на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності. РН 4. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язування практичних завдань у сфері маркетингу. РН 5. Збирати й аналізувати необхідну інформацію, обчислювати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. РН 6. Досліджувати поведінку ринкових суб'єктів у маркетинговому середовищі. РН 7. Визначати показники результативності маркетингової діяльності ринкових суб'єктів та їх взаємозв'язки. РН 8. Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також спеціалізовані програмні продукти, необхідні для розв'язання завдань з маркетингу. РН 9. Застосовувати сучасні технології маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, адаптуватися до змін маркетингового середовища. РН 10. Оцінювати ризики здійснення маркетингової діяльності в умовах певної невизначеності маркетингового середовища. РН 11. Реалізовувати управлінські рішення у сфері маркетингу у діяльності ринкових суб'єктів. РН 12. Реалізовувати маркетингові функції ринкового суб'єкта. РН 13. Проявляти ініціативу та підприємливість для досягнення професійної мети. РН 14. Виконувати професійну діяльність у командній роботі. РН 15. Знати історію, наукові цінності й досягнення суспільства у маркетинговій діяльності.

6. Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти

Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти	Атестація зі спеціальності здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний іспит має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та відповідною освітньо-професійною програмою

7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти

У закладі фахової передвищої освіти повинна функціонувати система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління закладом фахової передвищої освіти, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх заінтересованих сторін;

2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти (професійним стандартам – за наявності), декларованим цілям, урахування позицій заінтересованих сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об’єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосовування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об’єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи

запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладів фахової передвищої освіти або відповідно до них.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти закладу фахової передвищої освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти) за поданням такого закладу може оцінюватися центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

8. Вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності)

Повна назва Професійного стандарту, його реквізити та (або) посилання на документ	
Особливості Стандарту фахової передвищої освіти, пов'язані з наявністю певного Професійного стандарту	

9. Перелік нормативних документів

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019. № 2745-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 № 1341. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-%D0%BF#Text
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку громадянської освіти в Україні» від 03.10.2018 № 710-р. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80#Text

6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти» від 13.07.2020 № 918.
URL:https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5f0/d5d/48d/5f0d5d48d9657591717806.pdf
7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 075 «Маркетинг» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» від 05.12.2018 №1343.
URL:
https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/075-marketing-bakalavr.pdf
8. Наказ МОН від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти»
URL:
https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-profilnoyi-serednoyi-osviti-zakladiv-osviti-sho-zdijsnyuyut-pidgotovku-molodshih-specialistiv-na-osnovi-bazovoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti.

Генеральний директор
директорату фахової передвищої, вищої освіти Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка

Заклад фахової передвищої освіти самостійно визначає перелік освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення визначених результатів навчання.

Наведений у цьому Стандарті перелік компетентностей і програмних результатів навчання не є вичерпним. Заклади фахової передвищої освіти під час формування освітньо-професійних програм можуть визначати додаткові компетентності і програмні результати навчання, форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти тощо.

Під час формування освітньо-професійних програм з інтегрованою освітньою програмою профільної середньої освіти та складання навчальних планів до затвердження в установленому порядку освітньої програми профільної середньої освіти, заклади фахової передвищої освіти зобов'язані керуватися цим Стандартом та наказом МОН від 01.06.2018 № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти».

У Таблиці 1 подано матрицю відповідності визначених Стандартом компетентностей Національній рамці кваліфікацій, у Таблиці 2 − відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Фахівець підготовлений до роботи в галузі економіки за Національним класифікатором України: «Класифікатор видів економічної діяльності»
ДК 009:2010:
Секція С Переробна промисловість
Секція G Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів
Секція К Фінансова та страхова діяльність.

Фахівець здатен виконувати зазначені професійні роботи за Національним класифікатором України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010:
341 Фахівці в галузі фінансів та торгівлі
3411 Дилери
3411 Маклер біржовий
3413 Торговець (власність)
3415 Технічні та торговельні представники
3415 Агент
3415 Агент комерційний
3415 Агент торговельний
3415 Комівояжер
3415 Мерчендайзер
3419 Організатор із збуту
342 Агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери
3421 Брокери (посередники) з купівлі-продажу товарів
3421 Торговельний брокер (маклер)
3429 Агент з комерційних послуг та торговельні брокери

3429 Агент рекламний
3429 Представник з реклами
3439 Інші фахівці в галузі управління
3439 Фахівець з інтерв'ювання.

Перелік посад, які може обіймати випускник, не є вичерпним.

Корисні посилання:

1. Наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457 «Національний класифікатор України: «Класифікатор видів економічної діяльності» ДК 009:2010:. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
2. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010» URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text
3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL:http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-andguidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf .
4. Проект ЄС TUNING (приклади результатів навчання, компетентностей) –http://www. unideusto.org/tuningeu/
5. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04 2016 ESG 2015.pdf
6. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – https://publications.europa,eu/en/publication-detail/-/publication/ceead970-518f-1 1 e7- a5ca-01aa75ed71al/language-en; https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page
7. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial declarations/EHEAParis2018 Communique AppendixIII 952778.pdf

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей НРК

Класифікація компетентностей за НРК / **Компетентності**	**Знання**	**Уміння/навички**	**Комунікація**	**Відповідальність і автономія**
	Зн 1. Всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання у сфері навчання та/або професійної діяльності, усвідомлення меж цих знань	Ум 1. Широкий спектр когнітивних та практичних умінь/навичок, необхідних для розв'язання складних задач у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання. Ум 1. Знаходження творчих рішень або відповідей на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних. Ум 3. Планування, аналіз, контроль та оцінювання власної роботи та роботи інших осіб у спеціалізованому контексті	К 1. Взаємодія з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання. К 2. Донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності	ВА 1. Організація та нагляд (управління) в контекстах професійної діяльності або навчання в умовах непередбачуваних змін. ВА 2. Покращення результатів власної діяльності і роботи інших. ВА 3. Здатність продовжувати навчання з деяким ступенем автономії
1	2	3	4	5

1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
ЗК 1	Зн 1		К 2	ВА 3
ЗК 2	Зн 1	Ум 2		ВА 2
ЗК 3		Ум 1, Ум 3	К 1, К2	ВА 1
ЗК 4	Зн 1		К 1, К 2	ВА 3
ЗК 5		Ум 2, Ум 3		ВА 2, ВА 3
ЗК 6		Ум 2, Ум 3	К 1, К 2	
ЗК 7		Ум 2		ВА 3
ЗК 8		Ум 3	К 1, К 2	
Спеціальні компетентності				
СК 1	Зн 1	Ум 2, Ум 3	К 1, К 2	
СК 2	Зн 1	Ум 1, Ум 2	К 2	ВА 1
СК 3	Зн 1	Ум 1, Ум 3	К 1	
СК 4	Зн 1	Ум 2, Ум 3	К 2	
СК 5	Зн 1	Ум 1, Ум 3		ВА 1
СК 6		Ум 1	К 1	
СК 7	Зн 1	Ум 1, Ум 3		ВА 2, ВА 3
СК 8	Зн 1	Ум 2	К 1	ВА 1
СК 9		Ум 2	К 1, К 2	ВА 1
СК 10	Зн 1	Ум 1, Ум 2	К 2	

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																	
	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності									
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10
РН 1			+						+							+		
РН 2						+	+											+
РН 3			+							+								
РН 4			+								+	+			+		+	
РН 5					+									+			+	+
РН 6														+				
РН 7														+				
РН 8				+	+										+		+	
РН 9			+	+					+	+	+				+	+		
РН 10				+									+					

Результати навчання	**Компетентності**																	
	Загальні компетентності								**Спеціальні компетентності**									
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	СК 1	СК 2	СК 3	СК 4	СК 5	СК 6	СК 7	СК 8	СК 9	СК 10
РН 11								+										
РН 12													+		+			+
РН 13								+					+					
РН 14								+			+	+		+				
РН 15	+	+							+			+						